

ELU PROJEKTI PORTFOOLIO

Õuesõppe loodusrada eelkooliealistele lastele

Rühma nimi/nr: 1

Koolipoolne mentor: Arvo Pärenson

Juhendaja(d): Piret Tomson

Liikmed: Ethel Elbrecht, Jekaterina Dreimann, Kadi Rästas, Katrin Evestus, Kerli Loopman, Jaan Eller

1. Projekti aruanne

1.1 Projekti lähteülesanne ja eesmärgi kirjeldus

Projekti idee tekkis Kuressaare Ida-Niidu Lasteaia loodushariduse rühmas 2021. aastal, vaadates Koolieelse lasteasutuse riiklikku õppekava, mõeldes looduse õppesuuna arendamisele ja uudsele lähenemisele looduse õpperaja disainimisel. Mõte oli disainida õpperada ja viidad ning luua QR koodid viitadele, kuid kuna oskusi QR-koodi loomiseks polnud, siis jäi esialgselt idee teostamata. Kevadel 2022 tekkis võimalus esitada projekt Tallinna Ülikooli ELU projektina, ning 2022 sügisel kaasata Tallinna Ülikooli tudengeid, kellel oleks vastavad oskused lahendamaks küsimusi kujundamise, tervisekasvatuse ja rakendusinformaatika vallas.

ELU projekti tegevusena loome ja disainime loodusraja õpikeskkonda eelkooliealistele lastele vanuses 1,5 – 7 aastat. Projekti eesmärk on disainida õpperada ja viidad ning luua QR koodid viitadele, mis viivad veebilehekülgedele ning aitavad kaasa laste meediapädevuse arendamisele, liikumisaktiivsuse suurendamisele läbi mängude ja kehalise tegevuse õues.

Lõpptulemusena valmis koostöös Kuressaare Ida-Niidu Lasteaia juhtkonna ja personaliga looduse õpperada, põhirõhuga eelkooliealistele lastele, põhiliste Eestis kasvavate puude tundmaõppimiseks, koos QR- koodide viitadega ja loodusmaterjalidega lasteaia veebileheküljel, mis toetavad õppetegevust lasteaias.

1.2 Probleemi olulisus, kirjeldus ja meetodite valik

Tänapäeval püütakse järjest sagedamini õppetööd läbi viia ja edasi anda spetsiaalselt loodud loodusõpperadade kaudu. (Eilart, 1986) Ühiskond vajab tarku, rikka kujutlusvõimega, loovaid inimesi, et funktsioneerida ja olla edukas. Loovuse arendamine lasteaias ja ka edaspidises elus toob kasu nii inimestele endile kui ka ühiskonnale. Üha enam propageeritakse lastega õppetegevuste läbiviimist õues.

Loodusrajal õppimine annab võimaluse arendada laste motoorseid oskusi kõndides, matkates, rajal mängides, edendades sotsiaalseid oskusi sõpradega õues tegevusi tehes. (Kabanen 2010) Samuti saab loodusrajal läbi viia erinevate õppeainete õpetamist. Võimalik on integreerida õppeaineid nii sise- kui väliskeskkonnas õppimiseks.

Probleemi lahendus: õuesõppe rakendamine looduskeskkonnas ja meediapädevuse kasutamine looduskeskkonna tundmaõppimisel sidudes seda ka teiste õppemetoodikatega Kuressaare Ida-Niidu Lasteaias.

Õuesõppe meetodit rakendades loodud eelkooliealistele lastele mõeldud loodusraja loomine QR koodidega, koostöös Kuressaare Ida-Niidu Lasteaia juhtkonna ja personaliga mis toetavad õppetegevust lasteaias. Valisime koodid kuna neid on võimalik kasutada iga nutiseadmega. Enamus valikuid on tehtud lasteaia soovi järgides. Koodide taga on erinevate puuliikide kirjeldused ja pildid, et õpetada lastele põhiliste Eestis kasvavate puude liike ning millised näevad välja erinevad puud eri aastaegadel.

1.3 Tegevuste kirjeldus ja sidusgruppideni jõudmine

Projekt on suunatud Kuressaare Ida-Niidu Lasteaia lastele, vanuses 1,5 – 7 aastat. Projekti tegevusega seotud sidusgruppideks on lasteaia lapsed, lasteaia õpetajaid ja lapsevanemaid. Kaudsed sidusgrupid on lasteaia üle Eesti. Toetume projekti teostamisel lasteaegade riiklikule õppekavale – kasvamise ja õppimise seotus lapse kogemuste ja kasvukeskkonnaga. Projekt annab võimaluse digipädevuste arenguks lastele ja on käepärane töövahend õpetajatele. Eestis kasutusel olev õuesõppe määratlus „Õuesõpe on õppimine ehedas keskkonnas, rakendades kõiki meeli, oma käega tegemist, õpitu jagamist teistega ning selle edasiõpetamist.“ Oleme loonud tegevuskava ja paika pannud tähtjad erinevate projekti osade elluviimiseks.

Projekti tulemusena valmis looduse õpperada, mis toetab õppetegevust lasteaias ja laste meediapädevuse arengut, samuti liikumisaktiivsuse suurendamist läbi mängude ja kehalise tegevuse ning selle projekti tutvustamine Facebooki lasteaedade õuesõppe gruppides aitab suurendada sidusgruppide jõudmist ja loodusraja rakendamist teistes lasteaedades.

1.4 Projekti jätkusuutlikus

Projekti tulemus jääb Kuressaare Ida-Niidu Lasteaia kasutada ja hallata, materjalid jäävad samuti lasteaia omandusse. Tänu sellele on võimalik loodusrada edasi arendada ja täiustada. Samuti on kokkulepe lasteaia juhtkonnaga vajadusel ja huvi korral sama projekti materjale kasutada teiste lasteaedade loodusradade loomisel. Jätkusuutlikkuse tagab samuti valminud materjalide olemasolu lasteaia hoovialal samuti õpetajate teavitamine ja juhendamine töögrupi poolt. Veel tagab jätkusuutlikkuse projekti tulemuse vastavus lasteaia õppekavaga ja õpetajate huvi sellise õppevormi vastu. Huvi kajastus lasteaia aastakokkuvõtetes, kus mitmed rühmad märkisid ära oma huvi loodusrada siduda töökavadega. Samuti tuli välja hoolekogu esindaja poolne huvi korraldada sügisel laad, mille rahade eest parendatakse lasteaia arvutiparki nii, et oleks töökorras tahvelarvuteid igas rühmas.

1.5 Tulemuste kokkuvõtte

Lõpptulemusena valmis koostöös Kuressaare Ida-Niidu Lasteaia juhtkonna ja personaliga looduse õpperada, põhirõhuga eelkooliealistele lastele, põhiliste Eestis kasvavate puude tundmaõppimiseks, koos QR- koodidega ja materjalidega, mis toetavad õppetegevust lasteaias. Valisime just koodid, kuna neid on võimalik kasutada iga nutiseadmega. Enamus valikuid on tehtud lasteaia soove järgides. QR- koodi taha, mis on seotud lasteaia kodulehega, asuvad puude pildid, seletavad tekstid ja õpetajate poolt koostatud õppe- ja õuemängude lehekülg. Tutvustaval õuesõppe päeval jagasime õpetajatega mõtteid raja kasutamisest, katsetasime raja lugemist tahvelarvutitega. Lastega mängisime erinevaid QR- koodi lugemist toetavaid ja suunavaid mängu.

1.6 Projekti aruande lisad

Lisa 1. Ideekavandid märgistele A4 suurus, tutvustamiseks lasteaias ja hoolekogus, autorid Kadi Rästas, Jaan Eller, Jekaterina Dreima ja Piret Tomson.

Mõtlesin oma disaini
luues sellele, et lapsed
tahavad turnida, ronida
ja ka istuda õuealal.
Seepärast valisin kännud,
millele kinnitub QR-koodiga
tahvlike. Känd kinnitub maa-
pinnale metalljalaga.

Jekaterina Dreimann

Minu disainiks on seeneke, mille peale saab kinnitada QR-koodi ning kasutada seda istumiseks ja on ka niisama dekoratiivne lasteaia õuealal.

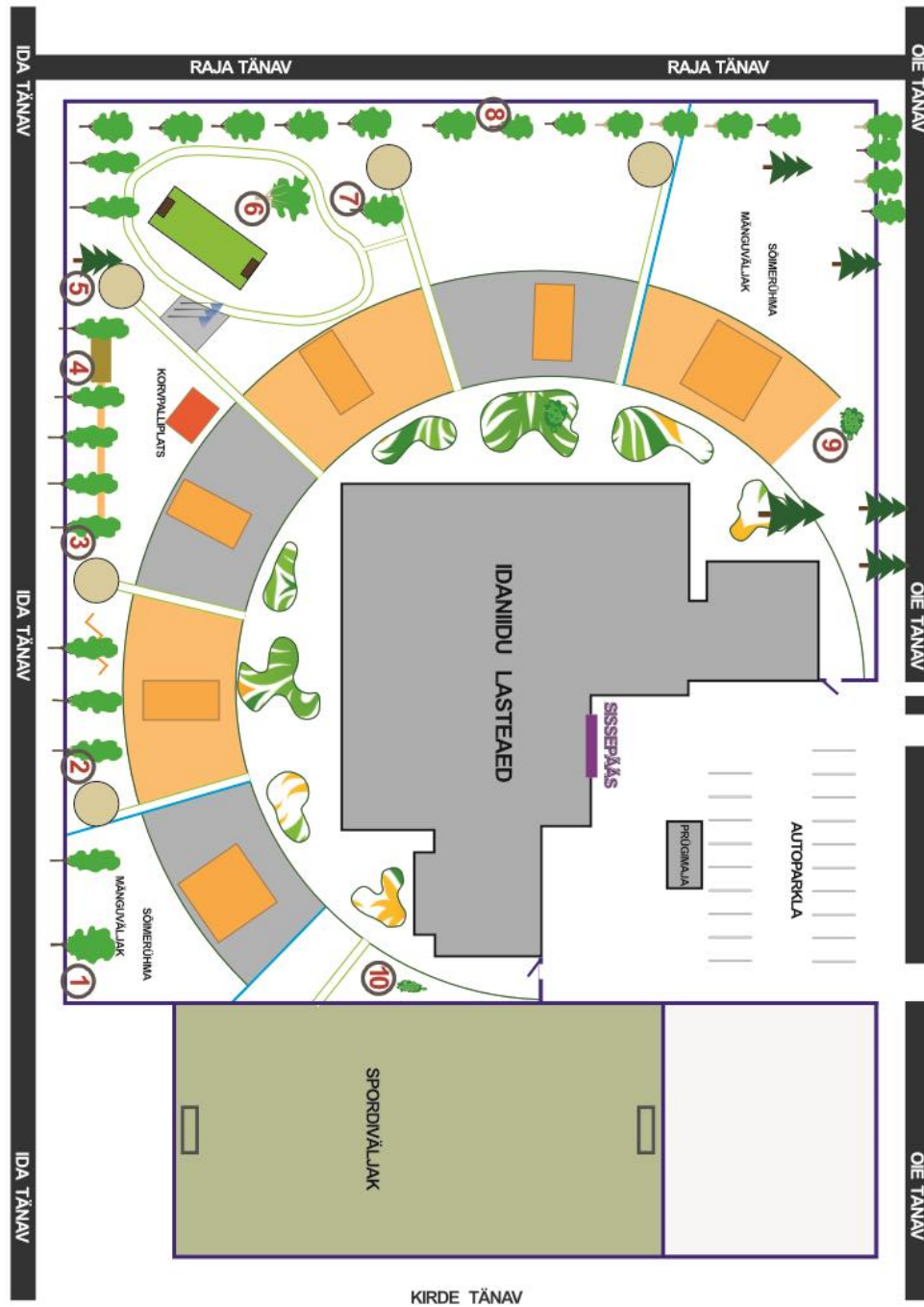
Kadi Rästas

Mina kavandasin aiale riputatavad või jalale kinnitatavad PVC- materjalist A5 suuruses plakati tüüpi tahvlid. Neilt saab lugeda QR - koodi, millega pääseb edasi veebikeskkonda, kus on info puude kohta ja mängud mida õues mängida. Tahvlid sobivad kokku teiste poolt kavandatud õuetoolidega ja neid saab koos kasutada loodus- raja kujundamiseks.

Piret Tomson

Lisa 2. Hooviala kaart igasse rühma, mille abil saab õpetada kaardilugemist ja on abiks orienteerumismängude läbiviimisel. A3 suurus, autor Jaan Eller.

Lisa 3. Valituks osutunud ja viimistletud rajamärgis mis läks kasutusse. Suurus A5, autor Piret Tomson.

Lisa 4. QR koodi näidis harilik pihlakas, koodi looja Kerli Loopman. Koodid on loodud kõikidele puid tutvustavatele alustele.

Lisa 5. Link lehele kuhu jõuab peale koodi lugemist.

<https://idaniidu.kuressaare.ee/loodusrada/harilik-pihlakas/>

Lisa 6. Link kausta, kus asuvad veebi näidised, mis näitavad arendust. Peamine looja Kerli Loopman koostöös kogu grupiga.

<https://drive.google.com/drive/folders/1RIGTubauGtliDKiWmi5HGVSaVDqp33fn?usp=sharing>

Lisa 7. Link kausta kus asuvad loodusraja märgised mis läksid trükki ja seejärel hoovialale puude lähedusse.

<https://drive.google.com/drive/folders/1wkwWaSlbE3ecrwAV0yutDpubZ7ATxZ-G?usp=sharing>

Lisa 8. Tutvustava päeva kava.

Kava

8.00- 9.30 Saabumine, õueala märgiste paigaldamine, vastavuse kontroll, Tahvelarvutite kohandamine.

9.30 Kiirkoosolek

10.00 Esimene grupp õpetajaid tuleb koodi lugema ja tutvuma valminud loodusrajaga.

10.30 Teine grupp õpetajaid tuleb koodi lugema ja tutvuma valminud loodusrajaga.

11.00 5-6 aastaste rühmad, Kärbes ja Jaaniuss, tullevad koodi lugemist harjutama ja mängima liikumismänge.

12.00 6-7 aastaste rühmad, Mesimumm ja Päevakoer, tulevad koodi lugemist harjutama ja mängima liikumismänge.

13.00 Materjali filmimine klipi ja esitluse jaoks.

14.00 Koosolek, arutus.

15.00 Ärasõit

Lisa 9. Tutvustamise päeva fotod. Fotode autorid Kadi Rästas, Kerli Loopman, Ethel Elbrecht.

Foto1. Lapsed kogunevad tutvuma ja gruppidesse jagunema.

Foto 2. Lehemänguga tutvumas.

Foto 3. Kaardilugemise harjutused.

Foto 4. Grupitöö.

Foto5. Grupitöö 2.

Foto 6. Koodi lugemas.

Foto7. Koodi lugemas 2.

Foto 8. Loendamise ja meeskonnatöö harjutus.

Foto 9. Taastumine varjus.

Foto 10. Meeskond koos makettidega.

2. Projekti tegevuskava

Tabel 1. Tegevuskava.

Tegevused	Tähtaeg	Vastutaja(d)
<p>Piret- kontakteerub juhendaja Arvo Pärensoniga, annab talle ülevaate nii projektist kui toimunud kohtumistest.</p> <p>21-27. 10 2022 vahenädal, projekti tutvustus TÜ-s, esitluse kokkuseadmine vahenädalaks</p>	Oktoober	<p>Piret</p> <p>Kogu grupp</p> <p>Ethel</p>
<p>Olemas esmane kavand mida asume arendama.</p> <p>Läbirääkimised materjalide, suuruste, ohutuse jne. teemal.</p>	November- Jaanuar 2023	<p>Disaini gupp-</p> <p>Jekaterina, Kadi, Jaan,</p> <p>Piret</p>

<p>Läbirääkimised Ida- Niidu La õpetajatega.- info läbirääkimistest lasteaia juhatusega- õppejuht Ene</p> <ul style="list-style-type: none"> · Kaasame hoolekogu ja õpetajad- materjalid , fotod. · Koodi alt tuleb kaks suunda- lastele ja õpetajatele. Õpetajate osa on suletud- salasõna? Kas see on võimalik. <p>Mängude ja tegevuste otsimine, kui vaja , siis lubade saamine.</p>		<p>Piret</p> <p>Kogu grupp peale Kerli</p>
<p>Lasteaia poolne mängude kogumik. Fotod sügis ja talv puudest</p> <p>Kerli tegeleb veebiarenduse poolega</p>	<p>Jaanuar</p>	<p>Ida- Niidu LA õpetajate tugigrupp</p> <p>Kerli</p>
<p>Kavandid märgise alustele disaini grupi poolt olemas. Tutvustamine ja tagasiside juhendajalt.</p>	<p>Veebruar</p>	<p>Jekaterina, Jaan, Kadi, Piret</p>
<p>Töö veebinäidistega, värvidega, kujundusega. Loa taotlemine ligipääsuks lasteaia kodulehele. Oma arenduste näidiste teostamine ja muutmine vastavalt juhendaja soovitudele.</p>	<p>Veebruar- Mai</p>	<p>Kerli Piret Jekaterina, Kadi, Jaan, Piret</p>
<p>Portfolio materjalide kogumine, sorteerimine trükki lähevad materjalid ürituse kava koostamine meediakajastuse vahendite leidmine Koosolekud veebis</p>	<p>Aprill- Mai</p>	<p>Kogu grupp</p> <p>Jaan, Kadi</p>
<p>Üritus lasteaiale raja tutvustamiseks Meediakajastuseks klipi filmimine, toimetamine ja meediasse suunamine</p>	<p>29.05 10.00</p>	<p>Võimalusel kogu grupp Arvo Pärenson</p>

Võimalusel kajastamine kohalikus meedias, FB gruppides.		
Tagasisidestamine TÜ	13.06 2023 14.00	Kogu grupp
Kokkuvõttev koosolek	pärast tagasisidet	Kogu grupp

3. Projekti meediakajastus

- Klipp jagamiseks sotsiaalmeedias, FB, Instagram.

https://drive.google.com/file/d/1fJHTSpIJlyaEI8_08rZNR0vCkP3y3lxK/view?usp=sharing

- Artikkel Õpetajate Lehte, autor Ida- Niidu LA õpetaja Eve Pendis.

QR- KOODIGA LOODUST AVASTAMA!

Just nii, QR- koodiga saab alates järgnevast õppeaastast teha Kuressaare Ida- Niidu Lasteaia õueala loodusrajal, sest Tallinna Ülikooli ja Tallinna Ülikooli Haapsalu kolledži tudengid koostöös Kuressaare Ida- Niidu Lasteaia õpetajatega on valmis saanud uudse õppematerjali.

Kuressaare Ida-Niidu Lasteaia õues kasvab palju eri liiki puid ja põõsaid. Eelmisel aastal tekkis meie lasteaia loodushariduse rühma õpetajatel idee õuesõppe võimaluste avardamise eesmärgil seda liigirikkust senisest enam ära kasutada ja luua üks uudne, tänapäevane ja natukene teistsugune loodusrada. Idee teostamiseks jäi õpetajatel endil oskusi ja teadmisi väheks ja appi sai kutsutud Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledži tudengid, kes õppeaine ELU ehk „Erialasid lõimuva uuenduse” raames said valmis eelkooliealistele lastele vanuses 1,5- 7 aastat sobiva, innovatiivse ja kaasaegse õppevahendi puude ja põõsastega lähemaks tutvumiseks. Projekti juhendas ülikoolipoolse mentorina Arvo Pärenson ja lasteaia õpetajate esindajana ja Haapsalu koolledži tudengina Piret Tomson.

Loodusraja läbimist saadab ja lapsi ning õpetajaid suunab tudengite poolt disainitud QR koodidega viidad iga puu või põõsa juures ja erinevad veebileheküljed nende koodide taga. Õpetajad ja lapsed saavad enda meediapädevust ja liikumisaktiivsust arendada. Eelkooliealised lapsed saavad ise lugeda iga puu kohta lühikest tutvustust, leiavad sealt mängu ja pilte.

Esimene õpetajate poolne tutvus uue õppevahendiga on toimunud, lapsed on saanud ühisel õuesõppe päeval iseseisvalt QR- koodi avada, mängida mängu, mida neil lehekülgedel on välja pakutud ja lugeda või kuulata, kuidas meie õue puud endast räägivad.

Sügisel on ees ootamas veel metoodilise materjali mitmekesistamine, loodusrajal leiduvate objektide lisamine, teemade laiendamine ja rikastamine ning kõige olulisem tööna on loodusraja rakenduse lõimimine õppekavaga.

Meie lasteaia õpetaja ja lapsed on väga tänulikud ja õnnelikud koostöö üle Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledžiga ja jäävad põnevusega ootama avastusretki meie õuel kasvavatele puudele ja põõsastele.

- Artikkel kohalikkude ajalehtede Saarte Hääl- hetkel ajakirjaniku poolt tegemisel.

4. Projekti iga rühmalikme õpikogemuse refleksioon

Kerli Loopman

Projektiga liitusin, kuna see sobis minu huvidega. Olen rakendusinformaatika tudeng, kes tunneb huvi tehnoloogiliste lahenduste vastu. Varasem lastega töötamise kogemus andis mulle võimaluse ühendada oma praegused õpingud sellega. Olen ka vaimustunud RMK loodud nutitelefoniga kasutatavatest loodusradadest. Ootasin, et saan panustada oma IT-teadmistega, luues lasteaiale mugava ja atraktiivse lahenduse.

Meeskonnas olles vastutasin peamiselt kõigi IT-tegevuste eest. Lõin Google Sites portfoolio keskkonna ja täitsin selle koos teistega. Ideid arutasime grupivestlustes ja veebikoosolekutel. Kuigi minu loodud kujundust ei saanud kasutada, lisisin meie loodud sisu lasteaia lehele. Lisaks aitasin projektijuhil Drive'i kaustade haldamisel, tegevuste jälgimisel ja teiste veebilahenduste haldamisel.

Sain tugevdada oma teadmisi disaini ja veebiarenduse osas ning avastasin uusi infotehnoloogilisi lahendusi, näiteks Netlify. Alguses kaalusime Netlify kasutamist tasuta lehe majutamiseks, kuid selleks puudus lasteaial haldaja. Lõpuks lisisime sisu otse lasteaia lehele. Suurim õppetund oli see, et takistuste ilmnedes on alati võimalik leida lahendusi.

Jaan Eller

Liitusin selle projektiga, kuna mulle meeldib lastele midagi põnevat ja õppeks vajalikku valmistada (mõelda). Samuti meeldib mulle õpetamine (st, et kui toode (projekt) valmib, siis võin

seda ka lastele õpetada). Lootsin, et saan disainida, valmistada füüsiliselt need tooted (tool, laud, millel on QR kood) ja paigaldada. Ja põhiline, et toode-asi valmiks päriselt.

Tundus, et grupidünaamika ja koostöö oli sujuv ja rahulik. Minu panus oli mõelda ja disainida oma nägemus, kuhu paigaldada QR kood. Vektorgraafikas kujundas ka "lapseliku" Ida-Niidu lasteaia hooviala kaardi. Tõenäoliselt veel filmin ja õpetan lapsi ka lasteaias kohapeal. Kõik liikmed olid on tublid. Grupidünaamika kujunemist mõjutas see, kes mis osa ELU projektis tegema pidi (näiteks disaini suundale jäi oma eriala teemad). Kindlasti kõige suurem panus oli grupijuhul, sest pidi kõike jälgima, kordineerima, kokku leppima lasteaias arutlema jne.

Arvan, et täiustasin oma teadmisi erinevates arvutiprogrammides, nagu Adobe Illustrator, Photoshop, 3D programm Solid Edge. Usun, et kõige parema kogemuse sain ikka grupitöös osalemisest.

Esmane tagasilööki oli see, kui sain teada, et disainitud tooli/lauda ei ole võimalik finantsressursi puudusel teostada. Õnnestumiseks saab pidada seda, et Kuressaare Ida-Niidu lasteaia lapsed ja teised lasteaia hoovi külastajad saavad ikkagi hakata päriselt kasutama ELU projektiga teostatud õuesõppe loodusrada.

Mõistlik on, et ELU projekt jääks ühte semestrisse, sest muidu lohiseb see terve õppeaasta kaasa ja ikka pole tehtud. Fookus hakkab ähmastuma ja motivatsioon kaob samuti.

Kadi Rästas

Olles lapsevanem ja töötades õpetajana näen, et kõikvõimalikud arendavad tegevused lapsele on olulised. Tänapäeva lapsed kasvavad nutiseade käes. Mulle tundub, et see on väga hea võimalus kasutada ära laste nutihuvi ja teha sellest "mängust" nende jaoks midagi põnevaks. Tuua diivanil istuv nutiseadmega laps hoopis õue looduse keskele ja lasta tal avastada ja arenda.

Meeskond, rollid ja isiklik panus Kirjeldage oma rolli meeskonnas. Kuidas sujus grupidünaamika ja koostöö? Kui kogesite vastuolusid, siis kuidas lahendasite neid rühmas? Kuidas hindate enda ja meeskonnaliikmete panust? Miks teie arvates selline grupidünaamika välja kujunes?

Meie grupis leidsid nn kõrvaltvaatlejaid, sõnavõtjaid, kui ka vaikselt tegutsejaid. Natuke tuli ette ka vaidlusi aga leian, et see on ainult edasiviiv ja õpetav. Üldiselt grupp toimus, tööd said kohe alguses jaotatud ja igaüks toimetas oma tugevamate külgedega, et kokku saada üks suur ja tugev toimiv projekt.

Mina panusasin projekti disaini lahenduste väljapakkumisega. Lisaks käisime koos grupiga Ida-Niidu lasteaias Kuressaares, kus katsetasime läbi tehtud töö, filmisime, viisime läbi mängu lastega ja juhendasime lasteaia personali, kuidas lugeda QR-koodi ja kuidas kasutada nende nutiseadmeid. Isiklik areng Mida projekti käigus õppisite (sh konkreetselt teie tegevusega seotult)? Millised kogemused olid kõige olulisemad? Millised olid raskused ja võidud? Mida teeksite tulevikus teisiti?

Projekti käigus õppisin koostööd võõraste inimestega, tuli julgus öelda välja oma arvamust ja seisukohti. Vahel tundus, et ma ei panusta piisavalt, kuna teised olid hästi aktiivsed vestlejad.

Arvan, et põhiliselt olin kõrvaltvaatleja ja kui tundsin vajadust siis ka avaldasin arvamust. Minule määratud tööd tegin kõik ära. Tulevikus tahaks planeerida oma aega paremini, tean, et alati saan kõik vajaliku tehtud aga ikka jätan need viimasele hetkele.

Arvan, et kursuse juhendaja oli väga tuli ja vahel tundus, et talle langes väga suur töökoormus ja pinge aga ta sai sellega väga hästi hakkama. Projekti lõpu sirgel on tunded head, jälle tehtud üks projekt, mis aitab arendada meie järelkasvu ja kaasajastab õppimisvõimalusi.

Ethel Elbrecht

Projektiga liitusin, kuna projekti teema oli huvitav. Minu ootused oli panustada oma oskuste ja teadmistega projekti, et realselt ellu viia õpperada looduskeskkonna tundmaõppimiseks eelkoolialistele lastele.

Minu roll oli suunav, juhtisin tähelepanu eelarvega seotud küsimustele. Samuti kirjutasin, jälgisin, parandasin projektiga seotud tekste, täiendasin tegevusaruannet, tegin vahekokkuvõtte esitluse slaidid. Osalesin aktiivselt vahekokkuvõtte esitlusel, grupi koosolekul, ELU projekti loodusraja esitlemisel Ida-Niidu Lasteaias Kuressaares, kus tutvustasin nii õpetajatele kui lastele looduse õpperada, QR- koodide kasutamist ja lugemist digiseadmes, viisin läbi aktiivseid liikumismänge lasteaia lastele. Sain projektijuhile ideelist tuge pakkuda tegevuste haldamisel. Grupitöö sujus, grupp läbis erinevad koostöö faasid. Peamised vastuolud tekkisid seoses eelarve küsimustega, tuli luua loovad lahendused, arvestades etteantud eelarve tingimusi. Kõik grupiliikmed panustasid ja pakkusid välja erinevaid ideid, osalesid aktiivselt koosolekul, kus jõudsime lahenduseni projekti disaini ja läbiviimise osas. Grupis tekkinud vastuolud suutsime koos lahendada ja jõudsime projekti lõpptulemuseni.

Õppisin planeerimisoskust ja meetodite kombineerimise oskust. Valdkondadevahelise keskse tööna sobitasin kokku ideid ja õppemeetodeid. Püüdsin mõelda avaramalt, kasutada enda kogemusi, märkamisi ja teadmisi ülesannete täitmiseks.

Projekti käigus õppisin erinevates erialades kasutatavate meetodite, oskuste, teooriate, vaatenurkade ja teadmiste ühendamist. Kuna probleemid tekkisid erinevate erialade mõistete, teooriate ühildamisel, erinevate vaatenurkade kaudu, siis nende probleemide lahendamisel jõudsin uute teadmiseni.

Teisiti teeksin ajaplaneerimise, projekt võiks mahtuda ühte semestrisse.

ELU projekt on huvitav, kuid liiga ajamahukas. Tähtis on grupi liikmete vaheline hea koostöö. Sain kohtuda erinevate erialade inimestega, ühendada oma teadmisi, oskusi ja oluline on, et koostöös saavutasime projekti eesmärgi.

Jekaterina Dreimann

Olles kolme lapse ema ja töötades lastehoius, tundsin, et see teema on mulle südamelähedane. See projekt andis võimaluse luua lastele üks põnev ning arendav õuesõppe loodusrada. Tähest tahtmata liigub kogu ühiskond nutiajastu suuna, miks mitte ära kasutada seda ja panna nutiseade lapsele kasulikult tööle.

Grupidünaamika oli minu meelest hea. Kõik grupi liikmed olid osavõtlikud ja aktiivsed. Grupi sisesed vaidlused saime kenasti lahendatud, ideed teostatud ja lõpptulemusena sain meie projekt valmis.

Kuna grupp on inimeste kogum, kellel on ühised normid, eristatavad rollid ning kes tegutsevad koos ühiste eesmärkide saavutamiseks, luua õuesõppe loodusrada eelkooliealistele lastele, oli kindlasti projekti oluliseks kogemuseks meeskonnatöö.

Kokkuvõtte Milliste tunnete ja mõtetega lõpetate projekti? Mida võtate tulevikuks kaasa? Millise hinnangu ja soovitused annaksid ELU kursuse juhendajatele/arendajatele?

Lõpusirgel on tunne hea. Suured tänud grupikaaslastele ja juhendajale. Soovituseks oleks võib olla see, et projekt võiks kesta lühemalt. Tundus, et liigne venimine kaotas meis entusiasmi ja motivatsiooni. Kokkuvõtteks usun, et sellest õuesõppe loodusrajast saab kasu olema paljudele mudilastele ja nad hakkavad nutiseadet kasutama enda arendamiseks.

Katrin Evestus

Projekti idee oli põnev ja see haakus ka mingis osas minu isiklike huvidega ja natuke ka praeguse tööga. Töötan koolis tegevusterapeudina ja puutun erinevas vanuses lastega kokku igapäevaselt. Minu tööks on lapsi arendada ja õpetada neile igapäevaelu tegevusi ja oskusi. Seega, tundsin selles projektis kohe ära minule huvipakkuva osa ja kuidas see minuga haakub.

Lapsi nutiseadmetest eemal hoida me ei saa ja miks mitte siis seadmete kasutus laste enda huvides ja nende õpetamiseks oskuslikult ära kasutada. Õuesõppe on üha enam populaarsust koguv meetod erinevas vanuses laste õpetamiseks.

Minu ootus oli see projekt ideest teostuseni koos lõpuni viia ja seda me ka oma tiimiga saavutasime. Projekti teostus on paikneb Saaremaal Ida -Niidu lasteaia õuealal.

Meie grupp koosnes seitsmest liikmest, kes kõik aktiivselt suuremal või vähemal määral, igakülgsest projekti panustasid. Meie projekt kestis läbi kahe semestri seega oli meil sellega aega tegeleda pikemalt. Meil oli meeskonnas välja kujunenud kohtumiste ajad mis muutis projektis osalemise ja töötamise lihtsaks. Iga liige andis vastavalt oma professionile vastava panuse. Enne projektiga alustamist sai ka kokku lepitud mis on kellegi tugevused, huvid ja oskused.

Projekti igal liikmel oli oma konkreetne osa täita ja see kuidas kõik omavahel lõpuks kokku toimima hakkas oli super töö. Meie grupis ei olnud selliseid liikmeid kes ei täitnud nende löiku ja seega otseselt koostööga raskusi ei esinenud. Oma osaga projektis ja materjaliga töötades õppisin seda kui põnev on õuesõppet õppetöös kasutada. Ja kui laialt levinud õuesõppe mujal maailmas on.

Projekt sai reaalselt teoks ja see oligi üks lõpp eesmärk selle projekti teostusel. Projekti raames kohtusime erinevate eriala üliõpilastega ja sai loodud uued põnevad kontaktid. Kui tekib idee või võimalus ka ise kunagi mõnda projekti eestvedada siis ma täna igal juhul seda ka teeksin.

Piret Tomson

Alustasin projekti, kuna soovisin juhtimiskogemust saada. Samuti soovisin teha lõpuni Ida- Niidu Lasteaia loodusrada, mida olen mitu aastat plaaninud. Minu jaoks on oluline, et laste digipädevust suunatult arendatakse ja samuti aidata lastel tundma õppida eestis kasvavaid enamlevinud puid. Oma rolli näen esmalt vedajana ja seejärel meeskonna juhendajana. Grupi nägu kujunes välja pikkamisi. Algul oli möödarääkimisi ja teemast mitte arusaamist. Kuid üsna ruttu kujunes meeldiv ja toetav õhkkond.

Hindan väga oma meeskonna abivalmidust, tähelepanelikkust, pingetaluvust ja loovust. Hindan kõrgelt meeskonna panust antud projekti. Kõik tööd said teostatud õigeaegselt, oli kannatlikkust oodata lasteaia poolse tegevuse ajastuse osas. Head koostöö tulemust näitab see, et projekt on ellu viidud. Püüdsin anda ülesandeid vastavalt meeskonnaliikmete erialastele oskustele, lähtusin koosolekute pidamisel nende võimalustest. Panustasin kõikides projekti osades oma teadmiste ja oskustega.

Projekti käigus õppisingi olema vastutaja rollis, tegema koostööd erinevate instantsidega, kogema frustratsiooni ja sellega toime tulemist. Samuti kasutama kogu õpingute jooksul saadud pagasit, et toetada projekti liikmeid erinevatel etappidel. Raske oli viia kokku erinevaid arusaamu projekti lõpptulemusest. Tulevikus teeksin sarnase projekti lühemana ja planeeriksin meediakajastuse varasemaks.

5. Kasutatud kirjandus ja normatiivaktid

Eilart, J. (1986). Looduse õpperajad. Tallinn: Kirjastus "Valgus"

Kabanen, K. (2010). Loovtegevused läbi mängu. Tallinn: Kirjastus "Tea"

Õuesõpe. Britta Brügge, Matz Glantz ja Klas Sandell 2008

Günseli, Y., Güzin, Ö-A. (2017). The effect of outdoor learning activities on the development of preschool children. South African Journal of Education, Vol 37, No 2, May 2017

Carole, K. L., Patti, E-B. (2019). Nature-based education: using nature trails as a tool to promote inquiry- based science and math learning in young children. Science Activities.

Vol 56, No 4, 2019

Sarve, M. Head mõtted lapse õppimisest teistmoodi prisma läbi.

Artikkel veebis: <http://mikksarv.blogspot.com/2008/12/miks-on-hea-ks-pev-ndalas-ues-ppida.html>

Sarve, M. Meelega õpitu on meeles.

Artikkel veebis: <https://opleht.ee/2013/04/meelega-opitu-on-meeles/>

Põllu, M. (2022). Koolitus: “Õnn on õues: 100 õuetegevust”.

Koolieelsete lasteasutuste riiklik õppekava.– RT I 2008, 23, 152.